

EU-vaalit 2009:
PALLO PELISSÄ

Kansalaisjärjestöjen julistus Euroopan
parlamentin vaaleihin 2009

SISÄLLYS

JOHDANTO	3
1. Kestävä kehitys	3
2. Enemmän ja parempaa kehitysapua	3
3. Demokraattinen vastuuvollisuus	3
KESTÄVÄ KEHITYS	4
Ilmasto-oikeudenmukaisuus	5
Sukupuolten tasa-arvo	6
Vastuullinen talous- ja kauppapolitiikka	7
Vastuullinen elintarvike- ja maatalouspolitiikka	7
Ihmisarvoinen työ	8
Kehityksen rahoittaminen	9
Muuttoliike ja kehitysyhteistyö	9
Yhteiskunnallinen ja inhimillinen kehitys	10
ENEMMÄN JA PAREMPAA KEHITYSAPUA	11
DEMOKRAATTINEN VASTUUVOLLISUUS	13
Kansalaisyhteiskunta	13
Institutionaaliset uudistukset	14
EU:n budjetti	15
LYHENTEET	15

Kehys ry
Helsinki 2009

Toimittanut: Paula Schuth
Ulkoasu ja taitto: Indicio Oy, Helsinki
Kuvitus: Marika Maijala
Paino: Tuokinprint

EU-vaalit 2009: PALLO PELISSÄ

Kansalaisjärjestöjen julistus Euroopan parlamentin vaaleihin 2009

Euroopan unionin ja sen parlamentin toiminta ja päätökset eivät vaikuta ainoastaan unionin jäsenmaihin ja niiden kansalaisiin vaan myös maapallonlaajuisesti. Kehitysmaiden näkökulma on huomioitava EU-parlamentin toiminnassa.

EU antaa eniten virallista kehitysapua maailmassa ja parhaimmillaan se voi olla myös voimakas eriarvoisuuden ja köyhyyden vähentäjä. Koska lähes kaikki politiikan alat tavalla tai toisella vaikuttavat kehitysmaihin, voi jokainen parlamentin jäsen toimia köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämisen puolesta.

Suomalaisten kehityskysymyksistä kiinnostuneiden kansalaisjärjestöjen EU-vaalikampanja haluaa nostaa esille Euroopan unionin globaalin ja kehityspoliittisen ulottuvuuden ja muistuttaa unionin vallasta ja vastuusta maailmanlaajuisen oikeudenmukaisuuden toteutumiseen.

HALUAMME PARLAMENTIN, JOKA RAKENTAA GLOBAALISTI OIKEUDENMUKAISTA EUROOPAN UNIONIA.

Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry koordinoi järjestöjen yhteistä vaalikampanjaa, johon osallistuu laaja joukko EU:n kehityspoliitikasta kiinnostuneita suomalaisia kansalaisjärjestöjä. Kehys ry toimii eurooppalaisten kehitysyhteistyöjärjestöjen yhteenliittymän CONCORDin kansallisen toimikuntana Suomessa. CONCORDin kansalliset toimikunnat ja kansainväliset verkostot edustavat yli 1 600 kansalaisjärjestöä, joita tukevat miljoonat kansalaiset ympäri Eurooppaa.

Johdanto

Vuoden 2009 kesäkuussa Euroopan unionin (EU) 27 jäsenvaltiota valitsevat edustajansa Euroopan parlamenttiin kaudelle 2009–2014. Suomesta Euroopan parlamenttiin valitaan 13 edustajaa.

Euroopan parlamentin vastavalittujen jäsenten tehtävänä on neuvoa Euroopan unionin neuvostoa ja Euroopan komissiota useissa tärkeissä päätöksentekoprosesseissa. Näiden neuvottelujen tulokset eivät saa heikentää ihmisoikeuksien kehitystä Euroopan unionissa tai muualla maailmassa.

Kehys ry ja suomalaiset kansalaisjärjestöt pyrkivät vahvistamaan kansalaisyhteiskunnan ja Euroopan parlamentin välistä kumppanuutta kestävän kehityksen takaamiseksi.

Tässä julistuksessa järjestöt nostavat esille EU:n kolmea tärkeää tavoitetta: kestävän kehityksen, kehitysavun lisäämisen ja tehostamisen sekä demokraattisen vastuun kysymyksen. Kehys kehottaa Euroopan parlamentin jäseniä toimimaan kaikin tavoin näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

I. KESTÄVÄ KEHITYS

EU:n tulee toteuttaa johdonmukaista sosiaali-, talous-, kauppa- ja turvallisuuspolitiikkaa, jolla edistetään vastuullista kansalaisuutta ja oikeutta kestäväan kehitykseen sekä Euroopan unionissa että muualla maailmassa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää ilmasto-oikeudenmukaisuuteen ja sukupuolten tasa-arvoon liittyviin kysymyksiin.

Ilmasto-oikeudenmukaisuus: Luonnonvarojen ehtyminen, luonnon monimuotoisuuden väheneminen ja ilmastonmuutos vaarantavat inhimillisessä kehityksessä kovalla työllä saavutetut tulokset ja uhkaavat miljoonien ihmisten elantoa. EU:n tulee solmia poliittisia ja taloudellisia kumppanuuksia, joilla edistetään kestäväa kehitystä. Kehityksen tulee perustua luonnonvarojen tasapuoliseen käyttöön, hyvinvoinnin jakamiseen, ihmisoikeuksien kunnioittamiseen, sukupuolten tasa-arvoon sekä yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen oikeudenmukaisuuteen.

Sukupuolten tasa-arvo: Kestävä kehitys voidaan saavuttaa vain, jos sukupuolten tasa-arvon periaatetta kunnioitetaan varauksetta. EU:n tulee varmistaa, että sen sukupuolten välistä tasa-arvoa koskevaa politiikkaa toteutetaan järjestelmällisesti. Lisäksi sen tulee osoittaa johtajuutta ja poliittista tahtoa puolustamalla sukupuolten tasa-arvoa sekä naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä johdonmukaisesti kaikissa toimissaan.

2. ENEMMÄN JA PAREMPAA KEHITYSAPUA

EU on jo lainsäädännössään nimennyt kehitysyhteistyönsä tavoitteeksi köyhyyden poistamisen. EU:n tulee varmistaa, että sen kehitysavun lisäämistä ja parantamista koskevat sitoumukset perustuvat menettelyihin, jotka kunnioittavat ihmisoikeuksia. Menettelyiden tulee myös tukea yhteiskunnallisen eriarvoisuuden vähentämistä ja vahvaa, asiantuntevaa ja aktiivisesti osallistuvaa kansalaisyhteiskuntaa.

3. DEMOKRAATTINEN VASTUUVOLLISUUS

EU:n institutionaalinen ja taloudellinen rakenne edistää demokraattista vastuuta ja avoimuutta sekä vahvistaa kansalaisyhteiskuntaan kuuluvien järjestöjen ja kansalaisten osallistumista politiikan valmisteluun ja toimeenpanoon. Euroopan parlamentin jäsenten on varmistettava institutionaalisten uudistusten toteutuminen, joilla pyritään tekemään EU:sta demokraattisempi, läpinäkyvämpi ja kansalaisilleen avoimempi.

Kestävä kehitys

EU:n tulee toteuttaa johdonmukaista sosiaali-, talous-, kaupp- ja turvallisuuspolitiikkaa, jolla edistetään vastuullista kansalaisuutta ja oikeutta kestäväan kehitykseen sekä Euroopan unionissa että muualla maailmassa.

EU:n nykyisen, Euroopan asemaa maailmassa koskevan politiikan päätavoite on tehdä EU:sta vahva ja kilpailukykyinen toimija globaalitaloudessa. ”Euroopan kasvu- ja työllisyysavoitteen saavuttaminen on avain laajempien taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöpoliittisten tavoitteidemme saavuttamiseen tarvittavien voimavarojen käyttöönottoon.”¹

Vaikka Euroopan kansalaisten hyvinvoinnin edistäminen on yksi EU:n perustavoitteista, todellisen yhteiskunnallisen yhtenäisyyden luomisessa ei ole onnistuttu. Tilastojen mukaan tuloerot Euroopan kansalaisten välillä kasvavat ja yhä suurempaa osaa EU:n kansalaisista uhkaa köyhyys, vaikka he elävät yhdellä maailman vauraimmista alueista.

Muun muassa kaupp-, maatalous-, ympäristö- ja siirtolaispolitiikka vaikuttavat kestäväan kehitykseen. Ne eivät kuitenkaan ole edistäneet riittävästi ja suoraan köyhyyden poistamista EU:ssa tai muualla maailmassa.² Tämän lisäksi jätetään usein huomioimatta, että mainittujen politiikkojen toimeenpano heikentää EU:n ulkopuolella elävien ihmisten elinoloja. EU:lla on kuitenkin velvollisuus kunnioittaa, eikä suinkaan heikentää, maailman kaikkien kansalaisten oikeutta kehitykseen.

EU:n politiikat ja niiden täytäntöönpano tukevat myös elämäntapaa, joka johtaa luonnonvarojen ehtymiseen ja kiihdyttää ilmastonmuutosta, jonka vääjäämättömyys on jo tunnistettu. Tämä vaikuttaa tulevien EU-sukupolvien hyvinvoinnin lisäksi myös etelän köyhiin ihmisiin, jotka kärsivät jo nyt hakuiden, riistokalastuksen ja saastumisen seurauksista, vaikka he tuskin ovat itse aiheuttaneet näitä ongelmia. EU:lla on kiistämätön velvollisuus puuttua asiaan ja tukea kehitysmaita, jotta ilmastonmuutoksen vaikutuksia voitaisiin lieventää. Maailman luonnonvarat ovat rajalliset ja ainoastaan sellaiset taloudet, jotka kunnioittavat myös ympäristöoikeudenmukaisuutta, voivat olla kestäviä ja kehittyä rauhanomaisesti.

EU on tiedostanut vastuunsa allekirjoittamalla köyhyyden poistamiseen ja ilmastonmuutokseen puuttumiseen tähtäviä kansainvälisiä sopimuksia. Näitä sopimuksia ovat muun muassa YK:n vuosituhattavoitteet ja Kioton ilmastositimus. Sopimusten allekirjoittamisesta huolimatta EU:n tietyt politiikat, kuten kauppastrategia ”Globaali Eurooppa kilpailijana maailmassa”, heikentävät näitä tavoitteita. Meneillään olevat neuvottelut talouskumppanuussopimuksista EU:n ja Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden välillä ovat hyvä esimerkki tästä.

EU:n tulee laatia talous- ja kauppapolitiikkaa, jolla taataan sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja köyhyyden väheneminen. Kestävää kehitystä ei voida saavuttaa, jos suurelta osalta maapallon väestöä evätään oikeus yhteiskunnalliseen kehitykseen.

Sen vuoksi kehotammekin Euroopan parlamentin jäseniä varmistamaan, että kehitystavoitteet huomioidaan EU:n politiikoissa ja että EU saavuttaa johtavan aseman ihmisoikeuksien ja kestäväan kehityksen edistämisessä.

Seuraavassa esitellään toiminnan avainalueita, joilla Euroopan parlamentin jäsenten on edistettävä johdonmukaisuutta, jotta sekä Euroopan kansalaisille että muulle maailmalle voidaan taata oikeus kestäväan kehitykseen.

¹ Tiedonanto kevään Eurooppa-neuvostolle 2.2.2005. ”Kasvua ja työtä Euroopan tulevaisuuden hyväksi. Uusi alku Lissabonin strategialle.” Puheenjohtaja Barroson antama lausunto yhteisymmärryksessä varapuheenjohtaja Verheugenin kanssa.

² Tämän johdosta EU on tunnustanut tarpeen ”kehityspolitiikan johdonmukaisuuteen”. Kehityspolitiikan johdonmukaisuuden periaate vahvistettiin Maastrichtin sopimuksessa (1993) ja uudelleen Lissabonin sopimuksessa, jossa todetaan: ”Unioni ottaa huomioon kehitysyhteistyöpolitiikan tavoitteet toteuttaessaan muita sellaisia politiikkoja, jotka voivat vaikuttaa kehitysmaihin.” (artikla 188)

ILMASTO-OIKEUDENMUKAISUUS

Euroopan unionin on kunnioitettava oikeutta ympäristöoikeudenmukaisuuteen maailmanlaajuisesti. Sen tulee myös tunnustaa vastuunsa heikossa asemassa olevista, ilmastonmuutoksesta kärsivistä yhteiskunnista eri puolilla maailmaa vähentämällä tuntuvasti kasvihuonekaasupäästöjä, tukemalla sopeutumisyrittämiä lisärahoituksella ja varmistamalla luonnonvarojen tasapuolinen saatavuus.

Parlamentin seuraavalla kaudella kansainvälisen yhteisön tulee laatia ja toteuttaa uusia kansainvälisiä mekanismeja, joilla pyritään hallitsemaan ilmastonmuutoksen väistämättömiä vaikutuksia. Euroopan unionin on nyt korkea aika osoittaa tukensa ympäristöoikeuksien turvaamiselle ja varmistaa, etteivät heikossa asemassa olevat yhteiskunnat joudu vastaamaan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kustannuksista. Luonnonvarojen tasapuolisen jakamisen – myös tuleville sukupolville – ja kestävä käytön tulee olla johtava periaate kaikissa ympäristöalan kansainvälisissä sopimuksissa.

ILMASTONMUUTOKSEN HIDASTAMINEN

- ★ Ilmastonmuutoksesta ovat ensisijaisesti vastuussa teollistuneet maat. Niiden on toimittava ensin ja vähennettävä merkittävästi kasvihuonekaasupäästöjään. Jotta vaarallinen, laaja-alainen ilmastonmuutos voitaisiin välttää ja maapallon lämpötilan nousu rajoittaa alle kahteen asteeseen (esiteolliseen aikakauteen verrattuna), EU:n jäsenvaltioiden on vähennettävä omia päästöjään vähintään 30 % vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 80 % vuoteen 2050 mennessä, molemmat verrattuna vuoden 1990 tasoon.
- ★ Jäsenvaltioiden tulee saavuttaa 30 % päästövähennystavoite EU:n alueella. Sen vuoksi on arvioitava uudelleen jäsenvaltiot, jotka pyrkivät alhaisempiin lukuihin osana voimassa olevaa ilmasto- ja energiapakettia, ja vahvistaa tavoitteet niiden todellisen vähennyspotentiaalin mukaan.
- ★ EU:n on päästävä eroon riippuvuudestaan tuontien energiasta, joka on tuotettu biopolttoaineilla tai bionesteillä, sillä ne vievät resursseja ruoan tuotannolta etelässä. EU:n tulee vähentää energiankulutustaan keskittymällä energiatehokkuuteen ja edistämällä uusiutuvien luonnonvarojen kestävä tuotantoa.
- ★ Jotta yllämainittu tavoite saavutettaisiin, tulee kehityksen Euroopassa suuntautua kohti kestävämpää mallia, joka kuluttaa vähemmän hiiltä. Tämä vaatii syvällistä kulutus-

Kehotamme Euroopan parlamentin jäseniä vaatimaan seuraavien ilmasto-oikeudenmukaisuutta koskevien avaintavoitteiden toteuttamista.

tottumusten muuttamista EU:ssa. Muutoksen edistämiseksi tulee koulutusta lisätä maailmanlaajuisesti.

- ★ Samalla EU:n tulee sitoutua pitkän aikavälin merkittävään taloudelliseen apuun, jolla tuetaan kestävä kehityksen politiikkaa etelässä. Tätä tarkoitusta varten on tärkeää siirtyä käyttämään asianmukaista, edullista ja vain vähän hiilidioksidipäästöjä tuottavaa teknologiaa sekä lisätä taloudellisia resursseja. Tällaisen tuen tulee vastata vähintään 15 % päästövähennyksistä (suhteessa vuoden 1990 tasoon). Nämä varat voidaan ohjata yhteiskunnallisesti ja ympäristön kannalta kestävien markkinaperusteisten järjestelmien kautta (esim. Gold Standardin CDM -projektit) tai suorana taloudellisena tukena joko nykyisten tai uusien kanavien kautta.
- ★ EU:n tulee käyttää puhtaan kehityksen mekanismin (CDM) kaltaisia hyvitysjärjestelmiä ainoastaan lisätoimeina päästöjen vähentämiseksi ja asettaa niiden ylärajaksi 3 %. Tulevaisuudessa kaikkien ulkoisten päästöhyvitysten tulee täyttää tiukat ympäristö-, yhteiskunta- ja lisäarvokriteerit. Vain vähintään Gold Standardin vaatimukset ja/ tai vastaavat laatukriteerit täyttäviin hankkeisiin perustuvat päästöhyvitykset voidaan ottaa huomioon EU:n päästövähennystavoitteissa.
- ★ EU:n tulee vaatia kunnianhimoisia tuloksia ja ottaa johtava rooli taistelussa ilmastonmuutosta vastaan niissä kansainvälisissä prosesseissa, jotka toteutuvat osana YK:n ilmastonmuutosta koskevaa puitesopimusta. Sen tulee myös rohkaista muita maita ja toimijoita samaan.

SOPEUTUMISESTA AIHEUTUVIEN KUSTANNUSTEN KATTAMINEN

- ★ Parlamentin tulee tunnustaa, että ilmastonmuutokseen sopeutuminen vaatii ennen kaikkea kehitystä ja köyhyyden vähentämistä – eli ruohonjuuritason valmiuksien kehittämistä – ja että siitä on tulossa yhä tärkeämpi tekijä kehityksen turvaamisessa. Sopeutumisen kustannukset on siis sisällytettävä kehityksen suunnitteluprosesseihin ja kehityspolitiikkaan liittyviin prosesseihin.
- ★ Sopeutumista ilmastonmuutokseen koskevat erityishankkeet ja integraatiostrategiat tulee rahoittaa avustuksina myönnettävillä lisämäärärahoilla. Näiden määrärahojen tulee hyödyttää ensisijaisesti köyhiä ja heikoimmassa asemassa olevia, ja niitä pitäisi käyttää kehityksen paikallisen ja kansallisen omistajuuden periaatteiden mukaisesti.
- ★ EU:n tulee tukea sellaisten alueellisten yhteistyömekanismien täytäntöpanoa, joilla vähennetään ilmastonmuutokseen liittyvien äärimmäisten luonnonilmiöiden aiheuttamien suuronnettomuuksien riskiä.
- ★ EU:n tulee tunnustaa, että onnettomuuksien riskin vähentäminen ei liity pelkästään siihen, miten yhteisöt valmistautuvat luonnonilmiöiden, kuten myrskyjen ja pyörremyrskyjen varalle. Vaarallisten luonnonilmiöiden kehittymistä inhimillisiksi katastrofeiksi voidaan välttää myös vähentämällä yhteisöjen rakenteellista haavoittuvuutta. Humanitaarisen avun ohella tulee politiikoissa ja strategioissa ottaa huomioon myös mittavien riskien vähentämiseen vahvistamalla yhteisöjen valmiuksia. Riskejä ovat mm. uhkaava elintarvikekriisi, muuttuvista sääoloista johtuva, nopeasti lisääntyvä varojen ja toimeentulon väheneminen sekä yhteiskunnan köyhempien sektoreiden kehityssaavutusten taantuminen. EU:n DDR-strategian (aseistariisun, liikekannaltapanon ja joukkojen kotiuttamisen strategia) ja strategisten toiminta-alojen tulee sisältää keinoja, joilla voidaan estää ja lieventää esimerkiksi ruokakriisin kaltaisia hitaasti kehittyviä katastrofeja ja valmentaa kansalaisia ja yhteisöjä niiden varalle.
- ★ On syytä korostaa, että poliittisia, lainsäädännöllisiä ja sääntelyjärjestelmiä voidaan soveltaa vain rajoitetusti epävirallisilla sektoreilla, joilla suurin osa köyhistä ja heikossa asemassa olevista ihmisistä elää ja työskentelee.
- ★ EU:n tulee käyttää vaikutusvaltaansa kumppaneihinsa edistääkseen luonnonvarojen saatavuutta yhteiskunnallisena hyödykkeenä ja perusihmisoikeutena, jotta kiihtyvä metsien hävittäminen ja aavikoituminen saataisiin kuriin. Samalla on suojeltava veden ja maan ekosysteemien monimuotoisuutta, sekä ilman ja maaperän laatua.

SUKUPUOLTEN TASA-ARVO

70 % maailman köyhimmistä ihmisistä on naisia. Köyhyyden poistaminen on siis mahdotonta, jos sukupuolten väliin tasa-arvokysymyksiin ei puututa. EU tunnustaa oikeuden sukupuoliseen tasa-arvoon ja se on sekä kehityskohde itsessään että köyhyyden poistamisen tärkeä väline. EU:n tulee varmistaa, että sen sitoumukset sukupuolten välisen tasa-arvon saavuttamiseksi toteutuvat järjestelmällisesti. Lisäksi sen tulee osoittaa johtajuutta ja poliittista tahtoa puolustamalla sukupuolten tasa-arvoa sekä naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä johdonmukaisesti kaikissa toimissaan.

Suomalaisjärjestöt kehottavat Euroopan parlamenttia vaatimaan EU:ta ja sen jäsenvaltioita täyttämään lupauksensa sukupuolten tasa-arvon sekä naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien edistämisestä. Nämä lupaukset on kirjattu kehityspolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuskatsaus (2005), EU:n strategiassa ”sukupuolten tasa-arvosta ja naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä kehitysyhteistyössä” ja EU:n ja Afrikan yhteisessä strategiassa.

KEHOTAMME EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENIÄ VARMISTAMAAN, ETTÄ EU:

- ★ takaa sitoumustensa toteutumisen riittävillä taloudellisilla ja inhimillisillä voimavaroilla edistääkseen sukupuolten tasa-arvoa kaikilla tasoilla politiikan suunnittelusta sen toimeenpanoon;
- ★ tukee kaksitahoista lähestymistapaa sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistamiseksi ja erityisten toimien toteuttamiseksi naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi;
- ★ lisää valtionhallinnon tasa-arvosta vastaavien elinten ja naisten oikeuksien puolustajien kanssa käytävää pysyvää, aitoa ja jäseneltyä poliittista vuoropuhelua. Tällä tuetaan ja valvotaan asiasta vastaavia ministeriöitä, muita hallituselimiä ja parlamentteja, jotka vaikuttavat sukupuolten välistä tasa-arvoa ja naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä koskeviin kansallisiin kehitysuunnitelmiin ja budjettimäärärahoihin;
- ★ vahvistaa toimeenpanon valvomiseen ja vastuuvetollisuuden lisäämiseen tärkeitä toimintatapoja perusteellisen tasa-arvoanalyysin avulla sekä tarjoamalla kattavaa, sukupuolittain eriteltyä tietoa ja sukupuolittain jaoteltavia indikaattoreita;
- ★ ottaa paremmin huomioon yhteiskuntien todelliset tarpeet taistelussa naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan.

VASTUULLINEN TALOUS- JA KAUPPOLITIikka

Kauppapolitiikan merkityksen kasvaessa globaalitalouden sääntelyssä, myös sen köyhdyttämiseen liittyvät vaikutukset lisääntyvät. Keskusteltaessa tuontitulleista, työvoiman liikkumisesta, peruspalvelujen tuottamisesta tai kotimaisista maataloustuista aiheet linkittyvät väistämättä kehityskysymyksiin. Kauppapolitiikassa on kyettävä näkemään kokonaisuus myös köyhimpien kannalta ja tiedostettava, että markkinoiden rakenteet aiheuttavat ongelmia köyhien maiden talouksille ja köyhälle maaseutuväestölle.

KEHOTAMME EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENIÄ VARMISTAMAAN, ETTÄ:

- ★ Ihmisoikeudet ja kehitystavoitteet ovat etusijalla EU:n talouspolitiikan ja kauppasopimusten kehittämisessä.
- ★ EU:n solmimat kaupp- ja investointisopimukset ovat läpinäkyviä ja ne kunnioittavat kumppanimaiden talous-, kaupp- ja sosiaalipolitiikan suvereeniutta. Niiden tulee myös taata yhteiskunnallinen yhtenäisyys ja köyhyyden väheneminen. Ne eivät saa millään tavoin vaarantaa ruokaomavaraisuutta, ihmisarvoista työtä tai sosiaali- ja julkisten palveluiden tasa-vertaista saatavuutta.
- ★ Luonnon- ja energiavarojen saatavuutta koskeissa sopimuksissa asetetaan prioriteetteja ja edistetään paikallisyhteisöjen taloudellisten, yhteiskunnallisten ja kulttuuristen oikeuksien toteutumista.
- ★ Talous- ja kauppasopimukset rakentuvat ihmisoikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, työtä ja ympäristöä koskeville alueellisesti sovituille normeille ja standardeille. Niiden tulee myös edistää demokraattisten instituutioiden määräysvaltaa taloutta ja tuotantoa koskeissa kysymyksissä.
- ★ Euroopassa edistetään tuottamisen ja kuluttamisen uusia tapoja. Tähän liittyy nykyisen ja tulevia sukupolvien kouluttaminen ja tietoisuuden lisääminen kestävämmän elämäntavan omaksumiseksi. Keinoina ovat mm. kokonaisvaltainen opetus ja kansainvälisyyskasvatus.

VASTUULLINEN ELINTARVIKE- JA MAATALOUSPOLITIikka

Viimeaikaisen ruokakriisin tulee olla herätysshuuto Euroopalle nykyistä vastuullisemman elintarvike- ja maatalouspolitiikan toteuttamiseksi. Nykyiset politiikat vaikuttavat haitallisesti kumppaneiden kehityspyrkimykseen ja heikentävät ihmisten oikeutta riittävään ravintoon.

- ★ EU:n tulee kehittää maatalousmarkkinoidensa hallintaa ja vahvistaa maatalous- ja elintarvikepolitiikan ensisijaisuutta suhteessa kauppapolitiikkaan. EU:n politiikkojen tulee tarjota valtioille ja alueellisille valtioryhmittymille mahdollisuus säädellä ja suojella omia maatalousmarkkinoitaan paikallisen kestäväen maatalouden edistämiseksi. Paikallinen ja kestävä maatalous on elintarvikesuvereniteetin perusta.
- ★ Euroopan unionin yhteistä maatalouspolitiikkaa (YMP) uudistettaessa on ryhdyttävä maailmanlaajuisen ruokakriisin vastaisiin toimiin lopettamalla maataloustuotteiden polkumyynti ja vientijohtoiset maatalousmallit Euroopassa ja muualla. Nämä toimet ovat johtaneet siihen, että hedelmällistä maaperää käytetään muuhun kuin ruoantuotantoon, yhteisöjen veden ja siementen saanti on vaikeutunut ja monet pienviljelijät ovat joutuneet suurten yritysruppaiden toimien alistamiksi.
- ★ Markkinoiden hallintatoimien tulee tukea perhevilljelytaloutta, hajautettujen tuotantojärjestelmien kehittämistä, tuotantojärjestelmien maatalousekologisen luonteen vahvistamista ja vähäisempää riippuvuutta tuonnista.
- ★ EU:n tukipolitiikassa tulee investoida viljelijöiden tuotantokapasiteetin lisäämiseen viljelymenetelmien monimuotoisuuden avulla, maan saatavuuteen ja viljelijöiden pääsyyn paikallisille markkinoille sekä viljelijöiden luonnon monimuotoisuuden tuntemukseen. Tämä sisältää kaikkien eläviä organismeja koskevien patenttien ja geenimanipuloitujen kasvien ja eläinten sulkemisen tukipolitiikan ulkopuolelle.
- ★ Elintarvikeoikeudenmukaisuus voidaan saavuttaa vain lisäämällä naisten vaikutusmahdollisuuksia ja investoimalla naisiin, joita edelleen väheksytään maataloussektorilla vaikka he tuottavat yli 50 % maailman ruoasta.
- ★ Biopolttoainetta koskevista nykytavoitteista on luovuttava, sillä ne johtavat niukkojen ruoantuotantoon tarvittavien maavarojen liikkäyttyöön.

IHMISARVOINEN TYÖ

Puolet maailman työtätekevästä väestöstä ansaitsee alle dollarin päivässä. Sekä teollisuusmaissa että kehitysmaissa ihmiset tekevät aiempaa enemmän työtä aiempaa vähemmällä rahalla. Tämä pakottaa yhä kasvavan joukon ansaitsemaan elantonsa epävirallisen talouden piirissä ilman sosiaaliturvaa tai yhteiskunnallisia oikeuksia. Näistä ihmisistä ylivoimaisesti suurin osa on naisia. Samaan aikaan yritykset ulkoistavat toimintojaan alentaakseen palkkoja ja heikentääkseen kovalla vaivalla saavutettuja etuja. Tämän kehityssuunnan voi pysäyttää vain kansainvälinen järjestelmä, joka perustuu YK:n ja ILO:n yleissopimusten mukaiseen solidaarisuuteen ja ihmisten oikeuksien kunnioittamiseen.

KEHOTAMME EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENIÄ
VARMISTAMAAN, ETTÄ EU:

★ pyrkii noudattamaan paremmin kaikissa kansainvälisissä suhteissaan ILO:n kahdeksaa keskeistä työvoimaa koskevaa yleissopimusta, erityisesti järjestäytymisvapautta ja työntekijöiden oikeutta kollektiiviseen neuvotteluun. EU:n on myös tuettava näiden työtä koskevien normien sisällyttämistä kansalliseen lainsäädäntöön ja varmistettava niiden täytäntöönpano ja valvonta, edistettävä ihmisarvoisten palkkojen ja sosiaaliturvan saattamista kaikkien ulottuville sekä luotava ja suojeltava ihmisarvoisia työpaikkoja;

- ★ toteuttaa johdonmukaisesti politiikkojaan ja nimeää vuosituhattavoitteita koskevista vuosiraporteistaan ihmisarvoista työtä koskevat erityiset kohteet ja indikaattorit. Tämä on osa sitoutumista ensimmäisen vuosituhattavoitteen saavuttamiseen ja ILO:n ihmisarvoisen työn ohjelmaan.
- ★ laatii osana sitoutumistaan yritysten vastuuseen säännöksiä työväen oikeuksista, jotka perustuvat OECD:n monikansallisia yrityksiä koskeviin ohjesääntöihin ja ILO:n kolmiosaisen julistukseen monikansallisista yrityksistä ja yhteiskuntapolitiikasta, joita EU:ssa toimivien yritysten on kunnioitettava;
- ★ kunnioittaa ja edistää aktiivisesti hankinta- ja kilpailutuspolitiikassaan tärkeimpien työvoimaa koskevien yleissopimusten säännöksiä;
- ★ valvoo aktiivisesti työvoimaa koskevien yleissopimusten täytäntöönpanoa, joita vaaditaan sen kestävästä kehityksestä ja hyvästä hallinnosta koskevassa erityisessä kannustusmenettelyssä (GSP+), ja ryhtyy toimiin sopimusten täytäntöönpanon takaamiseksi;
- ★ kohdentaa kehitysyhteistyöpolitiikassaan määrärahoja sosiaaliturvajärjestelmien kehittämiseen ja laajentamiseen, lisää toimielinten voimavaroja kansainvälisen työjärjestö ILO:n työvoimaa koskevien yleissopimusten toteuttamiseksi ja sallii ammattiliittojen ja muiden yhteiskunnallisten toimijoiden ottaa aidosti osaa valvontaan, jolla varmistetaan että julkiset ja yksityiset laitokset ja työnantajat noudattavat sopimuksia;
- ★ toteuttaa lainsäädännöllisiä muutoksia osana sitoumustaan sukupuolten tasa-arvoon. Sen lisäksi EU:n on laadittava ja toteutettava positiivisia toimintaohjelmia, joilla edistetään tasa-arvoa työpaikoilla ja ILO:n tasa-arvoista palkkausta koskevan yleissopimuksen 100 ja syrjintää koskevan yleissopimuksen 111 täydellistä täytäntöönpanoa.

KEHITYKSEN RAHOITTAMINEN

Kotimaiset resurssit ovat kehitysrahoituksen päälähte. Maaliskuussa 2002 saavutettu Monterreyn konsensus (uudelleenarviointi Dohan konferenssissa joulukuussa 2008) asettaa tavoitteeksi ”taloudellisten resurssien mobilisoinnin ja tehokkaan käytön lisäämisen (...) köyhyyden poistamiseksi, yhteiskunnallisten olojen parantamiseksi, elintason nostamiseksi ja ympäristömme suojelemiseksi”. Todellisuudessa asiat ovat kuitenkin jälleen toisin: tilastot osoittavat, että pohjoisesta etelään suuntautuvien varainsiirtojen sijasta valtavia määriä pääomaa virtaa etelästä pohjoiseen.

Viivästys vuosituhattavoitteiden saavuttamisessa tulee aiheuttamaan kymmenientuhansien miesten, naisten ja lasten kuoleman. Tästä voidaan osittain syyttää useiden sekä etelän että pohjoisen hallitusten poliittisen tahdon puutetta ja kyvyttömyyttä kohdentaa kehityksen saavuttamiseen vaadittavia määrärahoja.

NÄMÄ HAASTEET VAATIVAT HUOMATTAVASTI VOIMAKKAAMMAN KANSAINVÄLISEN REAKTION. TÄSTÄ SYYSTÄ KEHOTAMME EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENIÄ VARMISTAMAAN, ETTÄ:

- ★ veropolitiikka edistää oikeudenmukaista tulonjakoa, jossa otetaan huomioon erityisesti kaikkein köyhimmät. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi EU:n tulee lopettaa liiallinen verokilpailu, joka vähentää käytettävissä olevia julkisia varoja. EU:n on tuettava ensin mainittua politiikkaa paikallisella ja maailmanlaajuisella tasolla;
- ★ taistelua veronkiertoa vastaan voimistetaan lisäämällä taloudellisen toiminnan avoimuutta ja tehostamalla veroviranomaisten yhteistyötä sekä EU:n sisällä että kolmansien maiden kanssa;
- ★ nykyisiä rahastoja vahvistetaan innovatiivisilla kehitysrahoituksen mekanismeilla, jotka tehdään pakollisiksi kansainväliselle yhteisölle ja joita siten koordinoivat YK:n toimielimet. Innovatiivisia voimavaroja tulee kohdentaa julkishyödykkeiden tuottamiseen globaalisti sekä perusihmisoikeuksien edistämiseen;
- ★ EU määrittelee uudelleen kestävä velanhoidon kriteerit kehitystavoitteiden edistämiseksi pelkän velkojen takaisinmaksun sijaan ja kehottaa jäsenvaltioita mitätöimään enemmän kehitysmaiden velkoja, asettaa taloudellisia ehtoja.

Nämä haasteet vaativat huomattavasti voimakkaamman kansainvälisen reaktion.

MUUTTOLIIKE JA KEHITYSYHTEISTYÖ

Tavalla tai toisella ihmisten pakkomuutto on aina seurausta köyhyydestä ja taloudellisesta ja yhteiskunnallisesta epätasa-arvosta, johtui se sitten konfliktista, nälänhädästä, luonnonkatastrofista, vainosta tai luonnonvarojen epäoikeudenmukaisesta jakautumisesta. Euroopan on omaksuttava kokonaisvaltainen, yhdenmukainen ja oikeuksiin perustuva siirtolaispolitiikka, joka kunnioittaa sekä siirtolaisten että heidän kotimaansa oikeuksia.

KEHOTAMME EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENIÄ VAATIMAAN EU:TA RYHTYMÄÄN TOIMIIN SEURAAVILLA ALUEILLA:

- ★ muuttoliikettä koskevat kysymykset tulee erottaa selkeästi turvallisuusnäkökohdista. Tämä voidaan saavuttaa ainoastaan lisäämällä voimakkaasti koordinoitua ja yhteistyötä muuttoliikeasioista vastaavien elinten välillä, joita ovat kehitys-, työllisyys- ja sosiaaliasiain sekä koulutus ja turvallisuus, EU:n tulee myös varmistaa, että siirtolaisia kuullaan muuttoliikettä koskevia poliittisia päätöksiä tehtäessä.
- ★ kehitysmaat tarvitsevat koulutettuja työntekijöitään. Vaikka henkilöiden oikeutta muuttaa ei tulekaan rajoittaa, tu-

lee EU:n työperusteista maahanmuuttoa koskevassa politiikassa välttää koulutetun työvoiman rohkaisemista muuttoon (aivovuoto) etenkin terveydenhuollon ja koulutuksen alalla. EU:n aloitteita, esimerkiksi ehdotusta sinisen kortin käyttöönotosta, tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä kehitysmaiden ja erityisesti kansalaisjärjestöjen kanssa. On myös sovittava yhteisesti tasapuolisista toimenpiteistä työntekijöiden kansainvälisen liikkuvuuden helpottamiseksi. Samalla EU:n pitäisi investoida korkea-asteen koulutuksen saatavuuteen ja työolojen parantamiseen ihmisten kotimaissa.

- ★ siirtolaisten integraation pitäisi EU:ssa perustua tasa-arvoisuuteen, osallistumiseen ja perusoikeuksien kunnioittamiseen. Integraatio edellyttää vastavuoroisuutta sekä yhdenmukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia. Euroopan yhteisöissä tulee voimakkaasti edistää monimuotoisuutta positiivisena tekijänä. EU:n ja kansallisten ohjelmien tulee taata siirtolaisille tasa-arvoinen mahdollisuus osallistua isäntämaansa talous-, kulttuuri- ja yhteiskunnalliseen elämään. EU:n politiikkaan tulee sisällyttää kiertomuuton käsite.
- ★ siirtolaisten kotimaihinsa lähettämä rahamäärä on suurempi kuin kaikkien EU:n jäsenmaiden yhteenlaskettu julkinen kehitysapu (ODA). Koska pankkien veloittamat siirtomaksut ovat suuria (13–20 %³), siirtolaiset lähettävät rahansa usein epävirallisia, epävarmoja ja epäluotettavia teitä. EU:n tulee tehdä virallisista rahansiirtoväylistä sellaisia, että siirtolaisilla on varaa käyttää niitä.
- ★ kehitysvaroja ei tule käyttää muuttoliikerekysymysten ratkaisuun eikä niiden tule olla riippuvaisia muuttoliikepolitiikasta. Määrärahojen kohdentaminen muuttoliikkeen tarkkailuun kauttakulku- ja lähtömaissa ei edistä köyhyyden ja epätasa-arvon perussyihin pureutumista ja siksi sitä ei saisi pitää kehitysapuna.

YHTEISKUNNALLINEN JA INHIMILLINEN KEHITYS

Paras tapa auttaa ihmisiä toteuttamaan oikeuksiaan on investoida yhteiskunnalliseen ja inhimilliseen kehitykseen. Tämä on tunnustettu kaikkien jäsenvaltioiden hyväksymässä kehitysyhteistyöpolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa, jossa on asetettu etusijalle vuosituhatvoitteen ja painotettu voimakkaasti inhimillisen ja yhteiskunnallisen kehityksen merkitystä. EU:n politiikoissa teot eivät kuitenkaan vastaa puheita.

KEHOTAMME EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENIÄ VARMISTAMAAN, ETTÄ:

- ★ EU asettaa toimissaan etusijalle aihealueet, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä vuosituhatvoitteen saavuttamiseksi. Näitä ovat esimerkiksi sukupuolten tasa-arvo, sosiaalisten peruspalvelujen saatavuus, terveydenhuolto ja koulutus, etenkin kaikkein heikoimmassa asemassa olevien osalta. Jotta vuosituhatvoitteet voitaisiin saavuttaa, EU:n on tuettava yhteiskunnallisten oikeuksien toteuttamista epätasa-arvoisuuden vähentämiseksi ja kestävän kehityksen edistämiseksi.
- ★ Euroopan komissio joutuu vastuuseen siitä, että parlamentin asettamaa tavoitetta 20 % EU:n julkisesta kehitysavusta (ODA) ohjaamiseksi sosiaalisiin peruspalveluihin ei ole saavutettu.
- ★ EU varaa ja kohdentaa kestäviä resursseja HIV/AIDS-sektorille ja toteuttaa ne. EU:n on luotava tarvittavat järjestelmät, joilla voidaan tehokkaasti saada HIV:n ja aidsin kanssa elävät ihmiset, naisryhmät, lapsiryhmät ja heikossa asemassa olevat ihmisryhmät osallistumaan poliittiseen dialogiinsa ja maaohjelmiinsa. EU:n tulee rahoittaa ja toteuttaa ohjelmia, jotka vahvistavat ja suosivat osallistavia lähestymistapoja yhteisöissä.
- ★ Seitsemänkymmentä miljoonaa maailman köyhimmistä ja syrjäytyneimmistä lapsista odottaa edelleen pääsyä koulun penkille. Lastenhoitopalvelut, aikuisten lukutaitokurssit ja nuorison koulutusohjelmat ovat yllisyyttä, johon useimmilla köyhistä maista ei ole varaa. Parlamentin tulee varmistaa, että EU ei luovu sitoumuksestaan koulutukseen suunnattavan avun lisäämiseksi.

3 Migration and Development, Myths and Facts, 4th Joint EPC-KBF Migration Dialogue: <http://www.epc.eu/en/er.asp?AI=379&LV=293&PG=ER/EN/detail&TYP=ER&see=y&t=2>

Enemmän ja parempaa kehitysapua

Euroopan unioni on maailman suurin kehitysavun antaja. Sen vuoksi sillä on ratkaisevan tärkeä rooli taistelussa maailmanlaajuisesta köyhyyttä vastaan sekä vahvan, asiantuntevan ja aktiivisesti osallistuvan kansalaisyhteiskunnan puolestapuhujana. Euroopan unioni on jo säädöksissään määrittänyt kehitysyhteistyönsä tavoitteeksi köyhyyden poistamisen. EU on selkeästi sitoutunut avun määrän lisäämisen ohella myös parantamaan sen laatua. Toistaiseksi EU ei ole kuitenkaan kunnioittanut tätä sitoumustaan.

Jäsenvaltioissa viime aikoina tapahtunut kehitys osoittaa, että ne tuskin saavuttavat julkiselle kehitysavulle asetettua tavoitetasoa, joka on 0,56 % bruttokansantuotteesta vuoteen 2010 mennessä ja 0,7 % vuoteen 2015 mennessä, elleivät ne merkittävästi tehosta toimiaan. Lisäksi jäsenvaltioiden hallitukset vääristelevät edelleen kehitysapunsa määrää laskemalla mukaan velkahelpotukset, ulkomaisten opiskelijoiden koulutuksen ja pakolaiset Euroopassa.

Euroopan unioni on määrittänyt kehitysyhteistyölle selkeät tavoitteet, jotka ovat köyhyyden poistaminen ja vuosituhattavoitteiden saavuttaminen. Apua voidaan pitää tehokkaana ainoastaan, jos se edistää näiden tavoitteiden toteutumista. Ottaen huomioon, että 70 % köyhyydessä elävistä on naisia ja lapsia, EU:n kehityspolitiikan ja -toimien tulee kohdistua aktiivisesti tasa-arvokysymyksiin.

Euroopan unionilla on halua ja mahdollisuuksia päästä johtavaan asemaan kehitysavun tehokkuuden parantamisessa. EU on allekirjoittanut Pariisin julistuksen avun tuloksellisuudesta ja on näin ollen hyväksynyt joukon periaatteita sekä kehittänyt menettelytapoja ja välineitä niiden panemiseksi täytäntöön.

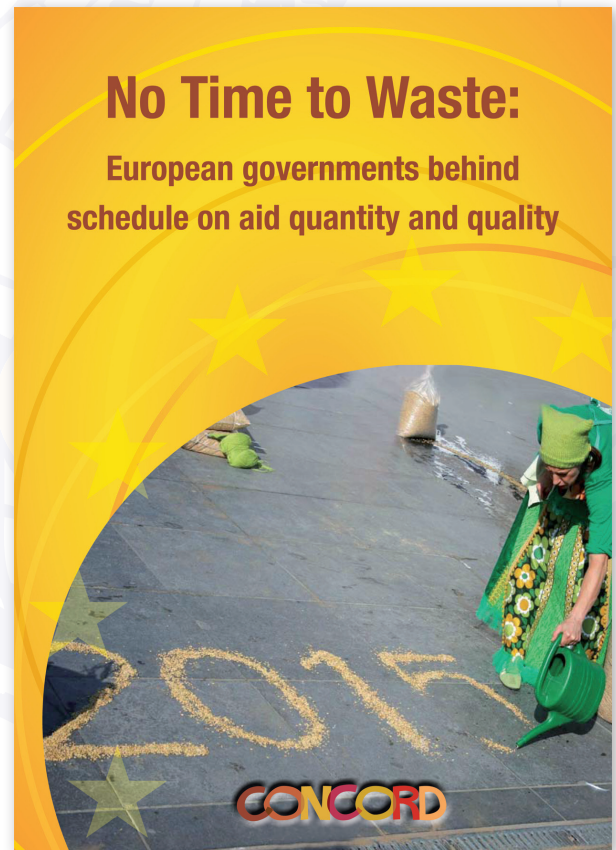
Avun tuloksellisuuden ohjelmassa ei ole kyse ainoastaan teknisestä vaan myös poliittisesta toimeenpanosta. Avoimuuden ja vastuuvollisuuden lisääminen sekä todellisen ja demokraattisen omistajuuden kunnioittaminen ovat ratkaisevia tekijöitä kehityksessä, jolla pyritään tuloksellisempaan apuun.

Euroopan kansalaisten tuki on olennaisen tärkeää, jotta voitaisiin täyttää kansainväliset sitoumukset, kuten vuosituhattavoitteet, julkisen kehitysavun lisääminen 0,7 % bruttokansantuotteesta ja Pariisin julistus. Kansainvälisyyskasvatus antaa eurooppalaisille mahdollisuuden vaatia aktiivisesti kehitysavun lisäämistä ja sen laadun parantamista.

Euroopan parlamentti valvoo demokratian toteutumista EU:ssa. Sen keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että EU noudattaa julkista kehitysapua ja avun tuloksellisuutta koskevia sitoumuksiaan, ja edistää Euroopan johtavaa asemaa näissä kysymyksissä. Parlamentin tulee vaatia EU:ta asettamaan etusijalle erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa olevien osalta toimia eri pilareissa, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä vuosituhattavoitteiden saavuttamisessa. Näitä toimia ovat mm. työllisyys ja ihmisarvoinen työ, sukupuolten tasa-arvo ja sosiaalisten peruspalvelujen, kuten terveydenhuollon ja koulutuksen saatavuus.

KEHOTAMME EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENIÄ
VARMISTAMAAN, ETTÄ EU:

- ★ voimistaa toimia julkisen kehitysavun tason nostamiseksi sovitulle 0,7 % tasolle bruttokansantuotteesta (BKT) viimeistään vuoteen 2015 mennessä (tähän lukuun ei laskea mukaan velkahelpotuksia tai muita vastaavia toimia), kohdistaa 50 % tästä lisäyksestä Saharan eteläpuoleiseen Afrikkaan ja julkaisee sitovan vuosikohtaisen tavoiteaikataulun;
- ★ sitoutuu tiukemmin demokraattiseen omistajuuteen, vastuuvollisuuteen ja läpinäkyvyyteen, jotka ovat tuloksellisen avun keskeisiä tekijöitä. Lisäksi EU:n on varmistettava, että kansalaisten mielipiteillä ja huolenaiheilla on keskeinen asema kansallisissa, alueellisissa ja paikallisissa kehityssuunnitelmissa ja prosesseissa;
- ★ poistaa asteittain kaikki apuun liittyvät taloudelliset ehdot ja tekee kumppanimaiden kanssa molemminpuolisesti sitovia sitoumuksia, jotka perustuvat paikallisesti määriteltyihin kriteereihin. EU:n on myös purettava kaikkien maiden osalta apuunsa liittyvät sidonnaisuudet, mukaan luettuna ruoka-apu ja tekninen apu, ja uudistaa apua niin, että se on täysin kysyntälähtöistä ja kansallisten toimitasuunnitelmien mukaista.
- ★ tunnustaa ihmisoikeuksien, sukupuolten tasa-arvon, lasten oikeuksien, yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden ja ympäristön kestävä kehityksen keskeisen aseman, jota ei ole mainittu Pariisin julistuksessa avun tuloksellisuudesta. EU:n on myös sitouduttava sopimaan lisätavoitteista, jotka osoittavat kuinka kehitysyhteistyössä on näillä alueilla noudatettava ihmisoikeuksille perustuvaa lähestymistapaa.
- ★ kohdentaa 3 % julkisesta kehitysavusta Euroopan kansalaisten kansainvälisyyskasvatukseen ja tietoisuuden lisäämiseen, kuten YK:n kehitysohjelma UNDP:n vuoden 1993 inhimillisen kehityksen raportissa on suositeltu.

Eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen yhteenliittymän CONCORDin koordinoimana järjestöt EU:n 27 jäsenmaasta monitoroivat EU:n ja sen jäsenmaiden kehitysavun määrää ja laatua. Lisätietoja www.concordeurope.org.

Demokraattinen vastuuvollisuus

EU:n institutionaalinen ja taloudellinen rakenne edistää demokraattista vastuuta ja avoimuutta sekä vahvistaa kansalaisyhteiskunnan järjestöjen ja kansalaisten osallistumista politiikan tekoon ja toteutukseen.

EU:n tulee kehittää radikaalisti demokraattista vastuuta suhteessa sekä Euroopan että kehitysmaiden kansalaisiin. Euroopan parlamentilla ja kansalaisyhteiskunnalla on tässä keskeinen rooli. Demokraattinen vastuu on välttämättömyyksiä avoimien ja vastuullisten eurooppalaisten instituutioiden, politiikkojen ja toimeenpanoprosessien kehittämiseksi, joista EU on tilivelvollinen Euroopan kansalaisille sekä niille etelän asukkaille, joihin eurooppalainen politiikka vaikuttaa suoraan.

Euroopan parlamentin oikeudellista roolia EU:n kehitysresurssien käytön valvojana on vahvistettava kapasiteettia lisäämällä. Euroopan parlamentin kehitysyhteistyövaliokunnan on oltava ensisijaisesti vastuussa EU:n kehitysyhteistyön valvonnasta kaikkialla maailmassa. Sen on myös vastattava muiden ulkoasioihin liittyvien aihealueiden tarkkailusta, jotta kestävä kehitys koskevan politiikan yhdenmukaisuus voidaan varmistaa.

Jotta EU:n budjetin käyttö olisi tehokasta, sen on oltava läpinäkyvää ja vastuullista. Näin sille saadaan myös EU:n kansalaisten tuki.

KANSALAISSYHTEISKUNTA

Demokratia voi toimia vain yhteiskunnissa, joissa jokainen kansalainen voi osallistua täysipainoisesti päätöksentekoon. EU:n tulee olla osallistavampi, jotta kansalaiset EU:ssa ja sen ulkopuolisissa maissa, joihin EU:n politiikka vaikuttaa, voivat osallistua laajemmin päätöksentekoon.

Kansalaisjärjestöjen vaikutus ulottuu sekä syvälle (yhteisöt) että laajalle (yli kansallisten rajojen alueellisten ja maailmanlaajusten verkostojen, liittojen ja yhteenliittymien kautta). Näin ollen järjestöt ovat tärkeitä rakenteita, joiden avulla kansalaiset voivat järjestäytyä, osallistua poliittiseen keskusteluun ja vaatia hallituksia vastuuseen. Ne toimivat välittäjänä tai yhteytenä yksilöiden ja poliittisten instituutioiden välillä. Vahva kansalaisyhteiskunta on siis keskeinen osa tervettä demokratiaa.

Tämän lisäksi vastuuntuntoisista ja aktiivisista kansalaisista koostuva dynaaminen eurooppalainen kansalaisyhteiskunta on yhtenäisen eurooppalaisen politiikan ja maailmanlaajuisen oikeudenmukaisuuden toteutumisen perusedellytys. Siksi

maailmanlaajuinen koulutus ja kansainvälisyyskasvatus ovatkin ratkaisevan tärkeitä tietoisuuden lisäämisessä kehityshaasteista. Näillä opetetaan eurooppalaisia ymmärtämään kansainvälisten riippuvuussuhteiden syitä ja seurauksia sekä rohkaistaan heitä vaatimaan hallituksiltaan ei-vahingollista politiikkaa ja omaksumaan kestäviä elämäntapoja.⁴

Viime vuosina kansalliset turvallisuus- ja terrorisminvastaiset ohjelmat ovat kuitenkin rajoittaneet kansalaisjärjestöjen kykyä toteuttaa oikeuksiaan, samalla kun uudet eurooppalaisille kansalaisjärjestöille asetetut raportointi- ja taloudelliset vaatimukset vaikuttavat niiden kumppanuuksiin etelän kansalaisjärjestöjen kanssa.

Näiden haasteiden valossa nyt onkin polttava tarve vahvistaa Euroopan parlamentin ja (eurooppalaisen) kansalaisyhteiskunnan välistä kumppanuutta ja luoda kansalaisyhteiskunnan ja eurooppalaisten toimielinten välistä vuoropuhelua ja yhteisiä työskentelymalleja, jotka perustuvat yhteiseen omistajuuteen, mielekkääseen yhteistyöhön ja molemminpuoliseen kunnioitukseen.

KEHOTAMME EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENIÄ:

- ★ vaatimaan demokraattisen vastuun toteutumista vahvistamalla kansalaisyhteiskunnan täysipainoista osallistumista demokraattisen hallinnon rakentamiseen;
- ★ kehittämään EU:n hallintoa ja vastuuta sallimalla kumppanimaiden hallitusten sekä Euroopan ja etelän kansalaisyhteiskuntien valvoa sen poliittisia prosesseja;
- ★ varmistamaan, että parlamentti aloittaa raportin valmistelun kansainvälisyyskasvatuksesta, tietoisuuden lisäämisestä ja omasta roolistaan kehityspoliittikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen toimeenpanossa, mukaan luettuna asianosaisten parlamentaaristen valiokuntien (kuten DEVE) osallistuminen. Raportissa tulee tuoda esiin kansainvälisyyskasvatuksen ja tietoisuuden lisäämisen todellinen ja potentiaalinen rooli osana virallista ja epävirallista koulutusta ja elinikäistä oppimista Euroopassa.

Institutionaaliset uudistukset ja EU:n budjetti voivat vaikuttaa voimakkaasti siihen, miten eurooppalainen kehitysyhteistyö saavuttaa köyhyyden poistamista koskevan tavoitteen. Euroopan parlamentin on tärkeä varmistaa, että kansalaisten mielipiteet otetaan huomioon.

4 Kuten on esitetty asiakirjassa: "European Consensus on Development: The contribution of development education and awareness raising": http://www.deeep.org/fileadmin/user_upload/downloads/Consensus_on_DE/DE_Consensus-EN.pdf

INSTITUTIONAALISET UUDISTUKSET

Tulevan toimielinjärjestelmän tulee vahvistaa köyhyyden poistaminen eurooppalaisen kehityspoliittikan ensisijaisena tavoitteena ja se, että EU:n ulkopoliittikassa noudatetaan kehitysyhteistyötä koskevia tavoitteita, kuten kehityspoliittikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa on vahvistettu.⁵

KEHOTAMME EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENIÄ VARMISTAMAAN, ETTÄ:

- ★ kehitysyhteistyön asemaa ja tavoitteita EU:n itsenäisenä politiikkana kunnioitetaan. Tämä tarkoittaa, että EU huomioi kehityspoliittikan vahvasti ulkosuhteissaan. Kehityspoliittikan on toimittava omien periaatteidensa, tavoitteidensa, instituutioidensa ja instrumenttiensa pohjalta ja sen on oltava samanarvoinen EU:n ulko-, turvallisuus- ja kauppapoliittisten ohjelmien kanssa. Tämä voi toteutua vain, jos EU:n komissiossa on kehitysyhteistyöstä vastaava jäsen, jolla on samat valtuudet kuin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealla edustajalla ja joka pystyy edistämään EU:n kehityspoliittisia intressejä komissiossa ja suhteissa neuvostoon. Komission jäsenenä tulee olla vaikutusvaltaa politiikan laatimisen ja rahoituksen lisäksi myös kehityspoliittikan toimeenpanossa, jotta päästäisiin eroon nykyisessä rakenteessa politiikan ja toimeenpanon välillä vallitsevasta kuilusta johtuvista epäjohtonmuksuuksista.
- ★ EU:n institutionaalinen rakenne tarjoaa johdonmukaisen ja tehokkaan lähestymistavan kehitysyhteistyöhön ja kehityskaasuhteisiin, jossa politiikka, ohjelmat ja toimeenpano kulkevat käsi kädessä;
- ★ EU:n ulkoisissa toimissa otetaan täysipainoisesti huomioon kehitystavoitteet ja edistetään samalla kaikkien EU:n poliitikkojen ja toimijoiden yhdenmukaisuutta;
- ★ EU:n yhteistyötä kehitysmaiden kanssa koskevat säädökset ovat selkeästi linjassa EU:n kehityspoliittikan tavoitteiden kanssa.

5 Kehityspoliittikkaa koskeva eurooppalainen konsensus vuodelta 2005 on poliittinen asiakirja, joka heijastaa EU:n halua poistaa köyhyys ja rakentaa vakaampaa ja oikeudenmukaisempaa maailmaa. http://ec.europa.eu/development/icenter/repository/eu_consensus_en.pdf

EU:N BUDJETTI

Euroopan komissio toteuttaa tulevana vuonna EU:n budjettiudistuksen. Uudistus tarjoaa ainutlaatuisen tilaisuuden varmistaa, että budjetti vastaa EU:n sitoumuksia, joita ovat pyrkimys kestävään kehitykseen ja osallistuminen maailmanlaajusten ongelmien, kuten köyhyyden, ilmastonmuutoksen ja konfliktien estämiseen.

Unionin tulevan budjettirakenteen tulee tarjota keinot, joilla eurooppalaiset arvot ja periaatteet voidaan kanavoida tehokkaiksi toimiksi. EU:n yhteistyötä kehitysmaiden kanssa koskevien säädösten on oltava selkeästi linjassa EU:n kehitystavoitteiden kanssa.

KEHOTAMME EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENIÄ VARMISTAMAAN, ETTÄ:

- ★ kestävyysperiaate huomioidaan EU:n uudessa budjetissa kaikenkattavana perustavoitteena, joka toteutuu niin Euroopassa kuin maailmanlaajuisestikin. Tähän tulee sisältyä kestävyysperiaatteen yhteiskunnalliset ja ympäristölliset ulottuvuudet. EU:n budjetin tulee olla linjassa kestävä kehityksen strategisten tavoitteiden kanssa. Näillä tavoitteilla edistetään kestävä tuotantoa ja kulutusta, jotta syntyy vain vähän hiiltä kuluttava yhteiskunta;
- ★ EU:n budjetti edistää köyhyyden poistamista ja vahvistaa sen aseman EU:n kansainvälisen yhteistyön kaikenkattavana periaatteena, mukaan luettuna kaupan, kehitysavun ja kansainvälisyyskasvatuksen alueilla. EU:n budjetissa on otettava huomioon sukupuolinerollit ja siksi sen tulee sisältää sukupuolisidonnaisia välineitä;
- ★ kehitysresursseja ei käytetä EU:n muiden ulkopoliittisten rahoittamiseen, kuten ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan.

Lyhenteet

YMP

Euroopan unionin yhteinen maatalouspolitiikka

CDM

Puhtaan kehityksen mekanismi (Clean Development Mechanism)

CSO

Kansalaisjärjestö (Civil Society Organisation)

DEVE

Euroopan parlamentin kehitysyhteistyövaliokunta

DDR

Aseistariisunta, kotiuttaminen, ja yhteiskuntaan sopeuttaminen (Disarmament, Demobilisation & Reintegration)

EPA

Talouksopintasuostopimus (Economic Partnership Agreement)

BKT

Bruttokansantuote

ILO

Kansainvälinen työjärjestö (International Labour Organisation)

MDG

Vuosittuhattavoite (Millennium Development Goal)

MEP

Euroopan parlamentin jäsen (Member of European Parliament)

ODA

Virallinen kehitysapu (Official Development Assistance)

OECD

Kansainvälinen taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (Organisation for Economic Co-operation and Development)

UNDP

Yhdistyneiden kansakuntien kehitysohjelma (United Nations Development Programme)

Kehys ry on EU:n kehityspoliitikasta ja kehityskysymyksistä kiinnostuneiden kansalaisjärjestöjen kattojärjestö, joka edistää keskustelua EU:n kehityspoliittisista kysymyksistä, tarjoaa tietoa ja koulutusta järjestöjen EU-rahoitusmahdollisuuksista ja EU:n globaalista ulottuvuudesta. Kehys koordinoi kehityskysymyksistä kiinnostuneiden järjestöjen EU-vaalikampanjaa.

Kehys ry tarjoaa:

- tietoa EU:n kehityspoliitikasta ja kehitysyhteistyöstä
- tietoa suomalaisten järjestöjen EU-rahoitusmahdollisuuksista
- tiedotusta, koulutusta ja hankeneuvontaa

Kehys ry edistää:

- yhteistyötä ja verkostoitumista suomalaisten ja eurooppalaisten järjestöjen välillä.
- keskustelua EU:n kehityspoliittisista kysymyksistä Suomessa ja Euroopan unionissa.

Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry

Töölöntorinkatu 2 B

00260 Helsinki

p.: +358 9 2315 05 60

fax.: +358 9 2315 05 65

www.kehys.fi/vaalit

www.kehys.fi